

Handläggare
Ida Sundling
08-508 264 35

Till
Exploateringsnämnden
2024-04-25

Gränsvärde för byggnaders klimatpåverkan och en utökad klimatdeklaration. Svar på remiss

Förslag till beslut

- Exploateringsnämnden besvarar remissen i enlighet med tjänsteutlåtandet.
- Beslutet förklaras omedelbart justerat.

Thomas Andersson
Förvaltningschef

Anders Johnson
Avdelningschef

Frida Nordström
Enhetschef

Sammanfattning

Stockholms stad har fått Boverkets rapport *Gränsvärde för byggnaders klimatpåverkan och en utökad klimatdeklaration* på remiss och kommunstyrelsen har i sin tur remitterat förslaget till exploateringsnämnden. I rapporten ger Boverket bland annat förslaget att nationella krav på gränsvärden för klimatpåverkan ska införas 2025 och utökade krav på klimatdeklaration.

Exploateringskontoret välkomnar införande av ett styrmedel som syftar till att kartlägga och minska byggnaders klimatpåverkan. Förslaget är i enlighet med stadens ambitioner och branschens

Exploateringskontoret
Stadsmiljö

Fleminggatan 4
Box 8189
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 264 35
Växel 08-508 276 00
ida.sundling@stockholm.se
exploateringskontoret.expl@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

mål. Kontoret ställer sig positivt till att gränsvärden avgränsas till byggskedet, så att fokus läggs på att minska de utsläpp som sker idag och som kan verifieras. Exploateringskontoret menar dock att Boverkets analys inte tillräckligt beskriver konsekvenserna av förslaget och att det därför är svårt att bedöma huruvida ett införande till exempel riskerar att hindra byggandet till följd av ökade byggkostnader. Kontoret tycker också att det är viktigt vissa byggnader undantas från kraven, exempelvis sådana som är viktiga för Sveriges säkerhet, och att det finns fungerande digitala system och vägledning som underlättar arbetet med att ta fram klimatdeklarationer.

Remissen

Stockholms stad har fått Boverkets rapport 2021:13 – *Utveckling av regler om klimatdeklaration av byggnader* på remiss. Exploateringsnämnden har i sin tur fått rapporten för inhämtande av synpunkter från kommunstyrelsen med sista svarsdatum 30 april 2024.

Regeringen gav i februari 2022 Boverket i uppdrag att lämna ett förslag kring hur gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan skulle kunna införas tidigare än 2027. I den remitterade rapporten föreslår Boverket (1) införande av gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan 2025, (2) utökad klimatdeklaration och (3) klimatdeklaration vid ombyggnad.

Boverkets utgångspunkt har varit att minimera komplexiteten och risk för oönskade effekter av regelverket samt att stimulera faktiska åtgärder för att uppnå minskad klimatpåverkan. De byggnader som sedan tidigare är undantagna kravet på klimatdeklaration föreslås även fortsatt undantas. Det gäller bland annat byggnader avsedda för totalförsvaret.

Gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan

De gränsvärden som föreslås bygger på en referensvärdesstudie som genomfördes under 2020 och 2021 av KTH på uppdrag av Boverket samt en rapport med förslag till gränsvärden som KTH redovisade till Boverket i oktober 2022.

Boverket föreslår att nationella krav på gränsvärden för klimatpåverkan införs 1 juli 2025. Gränsvärden anger maximal klimatpåverkan, i kilogram koldioxidekvivalenter per kvadratmeter

bruttototalarea (kg CO₂e per kvm BTA), för byggskedet (råvaruförsörjning, transport och tillverkning i produktskedet samt transport, bygg- och installationsprocessen i byggproduktionsskedet, motsvarande modul A1-A5) och gäller byggnader som omfattas av krav på klimatdeklarationer, se tabell 1. Samtliga byggdelar, från grunden och dess isolering, exklusive solceller och fast utrustning, ingår i gränsvärdet för respektive byggnadstyp enligt indelning nedan.

- Grupp 1: Småhus, flerbostadshus, kontorsbyggnader, utbildning exklusive förskola, förskola, samt specialbostäder. För grupp 1 föreslås ett gränsvärde per byggnadstyp motsvarande mediannivån för respektive byggnadstyps referensvärde, med undantag för småhus. Småhus ges istället ett gränsvärde motsvarande 75-percentilen för byggnadstypens referensvärde.
- Grupp 2: Övriga byggnader, får ett gemensamt gränsvärde som motsvarar 75-percentilen av referensvärdet för flerbostadshus.

Till år 2030 förslår Boverket preliminärt att respektive gränsvärde sänks med 25 procent jämfört med nivån för 2025, med undantag för småhus där en sänkning på maximalt 15 procent föreslås. Boverkets förslag till gränsvärden.

Tabell 1. Boverkets förslag till gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan för år 2025 och 2030 per byggnadstyp, uttryckta i koldioxidekvivalenter per kvadratmeter BTA för modul A1-A5.

Byggnadstyp	Gränsvärde	
	År 2025	År 2030
Flerbostadshus	375	285
Kontor	385	290
Utbildning exkl. förskolor	380	285
Förskolor	330	250
Småhus	180	155-180
Specialbostäder	385	290
Övriga byggnader	460	345

Avgränsningen till byggskedet har valts eftersom det enligt Boverket täcker det mesta av en byggnads klimatpåverkan, sett ur ett livscykelperspektiv, och styr mot reduktion av de klimatutsläpp som sker i dag.

Klimatdeklaration av en byggnads livscykel

Från och med 1 januari 2027 föreslår Boverket att klimatdeklarationen utökas till att omfatta hela livscykeln, det vill säga redovisning av klimatpåverkan från byggskedet (modul A1-A5), underhåll (modul B2), utbyte (modul B4), driftenergi (modul B6) och slutskedet (modul C1-C4). Vidare föreslås även redovisning av klimatpåverkan från markarbeten och markförstärkning.

Klimatdeklaration vid ombyggnad

Rapporten innehåller även ett förslag om införande av krav på klimatdeklaration vid vissa ändringar av befintliga byggnader från 1 januari 2027. Kravet ska gälla om ändringen innebär att byggnaden helt eller delvis tas i anspråk eller inreds för ett väsentligt annat ändamål. Krav på klimatdeklaration föreslås också om det i byggnaden inreds bland annat ytterligare bostäder och lokaler. Klimatdeklarationen ska då omfatta de

byggprodukter som ingår i ändringen och redovisas för modul A1–A4 och A5 byggspill. Tillbyggnader föreslås däremot inte omfattas av krav på klimatdeklaration.

Beräkningsmetodik

För att öka kvaliteten på klimatdeklarationer föreslår Boverket införande av regler om att täckningsgraden, det vill säga hur stor andel av en byggnads totala klimatpåverkan som har beräknats, ska uppgå till minst 80 procent. Vidare ska 75 procent av en byggnads totala klimatpåverkan kunna verifieras, exempelvis genom miljövarudeklarationer, avseende vilka produkter som har använts samt i vilka mängder.

Förslagets konsekvenser

Förslaget förväntas bidra till ökad kunskap om klimatpåverkan från byggnader och åtgärder som leder till minskade klimatutsläpp.

Byggaktörer och entreprenörer bedöms få ökade administrativa kostnader för att genomföra klimatberäkningar och utredningar i projektering. Boverket anger dock att ökade projekteringskostnader inte i sig behöver leda till ökade byggkostnader, om byggnaden och material optimeras. Vidare bedöms kostnaderna för byggmaterial öka, bland annat på grund av behov av miljövarudeklarationer som verifierar utsläppen. Ökningen per produkt bedöms dock inte bli betydande.

Boverket bedömer att förslagen för de flesta byggaktörer kommer att leda till måttliga kostnadsökningar. Som exempel nämns att projekt som vidtar åtgärder genom ett ändrat materialval kan få kostnadsökningar motsvarande 1–5 procent av produktionskostnaden, exklusive markkostnader. Boverket menar att det finns få studier på området, men redogör för resultatet av en simuleringsstudie som visade att när byggkostnaderna ökade med 5 procent så minskade byggtakten med 1,2 procent och hyrorna steg med 2,4 procent.

Staden påverkas i form av behov av informationsinsatser och handläggning till följd av ett ökat antal klimatdeklarationer. Eftersom markarbeten och markförstärkning inkluderas i redovisningen skapas möjlighet att beakta klimatpåverkan redan vid planering av ny bebyggelse.

För att minimera administrationen kopplat till klimatdeklarationer menar Boverket att digitala system är viktiga. Boverket bedömer att branschen kan hantera det utökade regelverket, eftersom byggsektorn redan arbetar aktivt med att kartlägga klimatpåverkan, och att gränsvärden som föreslås till 2025 är möjliga att nå även för mindre aktörer.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på avdelningen Stadsmiljö.

Exploateringskontorets synpunkter

Exploateringskontoret välkomnar ett införande av nationella gränsvärden och en utökad klimatdeklaration, som syftar till att kartlägga samt minska byggnaders klimatpåverkan. Förslaget är i enlighet med stadens ambitioner samt bygg- och anläggningssektorns klimatmål. Kontoret ställer sig positivt till att gränsvärden avgränsas till byggskedet, så att fokus läggs på att minska de utsläpp som sker idag och som kan verifieras. Exploateringskontoret tycker dock att Boverkets analys inte tillräckligt belyser konsekvenserna av förslaget och har därför svårt att bedöma om ett införande till exempel riskerar att leda till ökade byggkostnader och på så sätt hindra byggandet och möjligheten att nå Stockholms stads bostadsmål. Kontoret vill även påtala vikten av att vissa byggnader undantas, exempelvis sådana som är viktiga för landets säkerhet, och att det finns digitala system samt vägledningar som underlättar arbetet med att ta fram klimatdeklarationer.

Slut

Bilagor

1. Remiss - Rapport 2023:20 Gränsvärde för byggnaders klimatpåverkan och en utökad klimatdeklaration
2. Remiss - Komplettering till Boverkets uppdrag att lämna förslag på hur införandet av gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan kan påskyndas och hur tillämpningen av klimatdeklarationer kan utvidgas